

מכביה

המכביה מתה - תחי המכביה

עשרות אוטובוסים אל על הצטופפו השבוע ליד שער כפר המכביה. מזוהות למאות נערי מן על הגגות ובליל שפות נשמע מכל עבר. כ-700 ספורטאים, מארבע כנפות כדור הארץ, ארזו את הפציעה, התכוננו לחזור הביתה לאחר שבילו בארץ שבועיים. תיכורו, צעור וטייל. רבים מהם התלהבו ממה שראו, רבים אחרים היו כבר אורחי המכביה הראשונה, לא התפעלו במיוחד מהנוף, בהישגיהם בוי רות הספורט השונות.

כפר המכביה החל להתדלדל מדי שעה בשעה, רודפי אוטובוסים צעירים עוד ניצלו את הרגעים האחרונים, הושיטו את עפרון נותיהם ליד האורחים. "הנה דילארד, מהר, מהר", התנפלו הילדים על אהלם שחום עור. הספורטאי הבלוי את שיניו הלבנות, חיך, מילא שורות רכות בחתימותיו, העיר לבסוף: "אבל זכרו, אינני דילארד, שמי פרינס זייר קובס מברזיל". הילדים התאכזבו. הם טעו בין שני שחומי העור היחידים במכביה: **ישראל חדשה**. מנהל משלחתו של זיירקובס, מקס ברמן, עשה אותה שעה את סיכום הישגי הספורטאים מברזיל: "משלחתנו היתה קטנה יותר מאשר במכביה השלישית, אך הרבה יותר חזקה. התבלטנו באתלטיקה, ניצחנו באופניים והפתענו בטניס. אין לי תלונות על האירגון. ישראל חדשה עדיין בנקצוץ ואין מקום להאשים. יש לתקן". מרחק קטן ממנו עמד ברוטס המילטון, מאמנו הלא-יהודי של אתלטי ארצות הברית. הגבר הממושקף וגבה הקומה שעבר את גיל ה-70 היה יותר מדי שבע נסיעות בחייו מכדי שיוכל להתפעל מהארץ. "ביקשו אותי לבוא ובאתי", היה פסוקו היחיד של האמריקאי השתקן.

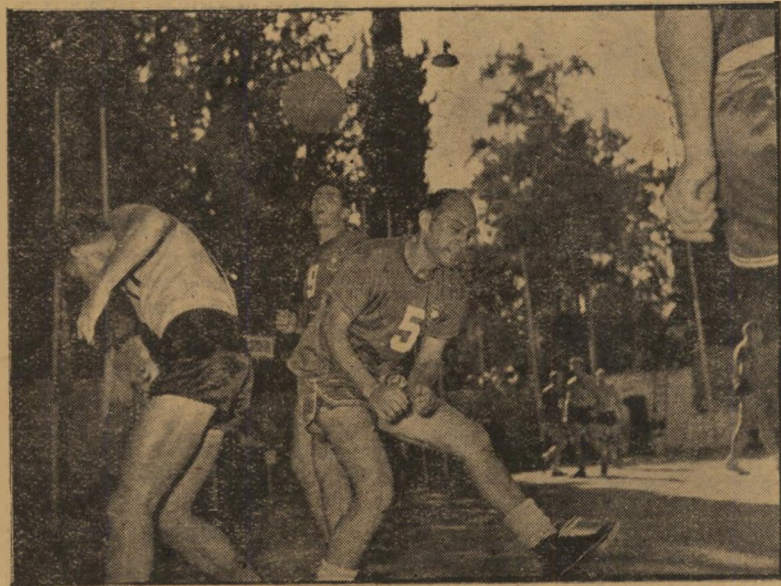
לעומתו היה פארי אובריאן, האלוף העיר למי בהדיפת כדור ברזל ואורח לא-יהודי במכביה, יותר חברותי. הצעיר (21) בעל הגוף הרחב והכבד ויפה-התואר, היה מב' סוט מהטיל שערך. "האוויר הוא כמו אציל בבית, בקליפורניה, והתוצאות שלי לא היו רעות כלל, בהתאם לתנאים. התלהבתי ביותר מנצחתי, ירושלים וטבריה, המקומות הקדור שים לנצרות. מאה אחוזים היו גם הנערות כאן", סיכם פארי את התרשמותו.

סליחה ביום האחרון. אולם היו גם כאלה שהוכיחו התלהבות גדולה אף יותר מעלוני הקרן-הקיימת, קרן-היסוד ויומן כדור. היו אלה ראשי המשלחות של איטליה, מקסיקו, ברזיל וצ'ילי שהופיעו לראשונה בישראל. הם עשו מאמצים כספיים כבירים כדי להגיע לארץ ולא ויתרו על כל הזדמנות לטייל, לבלות ולדבר ברדיו.

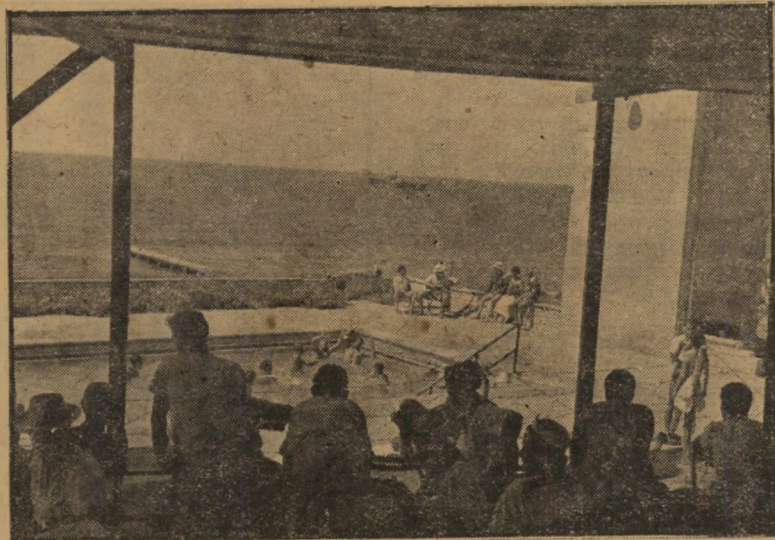
יותר חפשים הרגישו הספורטאים עצמם רבים מהם לא הסתירו את רוגזם על אשר

קיפחו אותם במשחקים. אחרים התאוננו על האוכל, על החום ועל תנאי מגוריהם הג' רועים. אולם בסיכום, וביתוד ביום האחרון לשהותם בארץ, סלחו האורחים למארחים. קונגרס המכבי החליט אותה שעה על שיפור רים ניכרים שיעשו בעתיד ועל שינויים בתאריכי המכביות. במקום כל שלוש שנים תערך המכביה בכל ארבע שנים. כפר מכ' ביה חדש יבנה, כמקום שיכון קבוע עבור המכביות הבאות.

היה ברור שצעדים אלה היו חייבים לבוא. בכל העולם לא היתה עוד המכביה מפעל זעיר של קומץ יהודים. סוכנויות חוץ ועיתונים

התנגשות במשחק כדורגל קנדה-אנגליה
"התוצאות לא רעות."

רחבת הבריכה בכפר המכביה
"לצער, אינני דילארד"

המנה הית כה גדושה ורצופה שכמעט ולא נשאר פנאי למחוא כף. לא היה זה פלא, לכן, שאת התרועות לישראלים החלשים אפי שר היה למדוד בשעון סטופר ולבד מהצי לחות מעטות נשארו הם בפניה נידחת, הר חק מהתמונה הכללית המרהיבה. תשומת הלב שהוקדשה לאורחים השכיחה לגמרי את המצב העגום של הספורט הישראלי. אך הופעתה המגוחכת של הנבחרת הישראלית כמסיימת המצעד בטקס הנעילה היתה אופיינית. מקומה במצעד היה המתאים לה ביותר.

"אינני אידאליסטית"

(ראה שער)

שעה שמאות המשתתפים ארזו את מזוהר תיהם וחזרו הביתה, התכוננו כמה מחבריהם לנצל את ביקורם ללימוד יסודי יותר של הי ארץ. אחד מאלה היתה מאריאן ביהם, האתלטיסטית תכולת-הענינים של המשלחת מצ'יני. בת 18, חייכנית וחגיגנית, היתה מאריאן אר מיינית הן כספורטאית והן כטיפוס יהודי לרוב רובם של משתתפי המכביה. כריבים אחרים, לא נולדה בארץ שאת סמלה נשאה על חזה. עריסתה עמדה בגרמניה, אותה עז בה עם אוריה ביום האחרון לפני פרוץ מל-

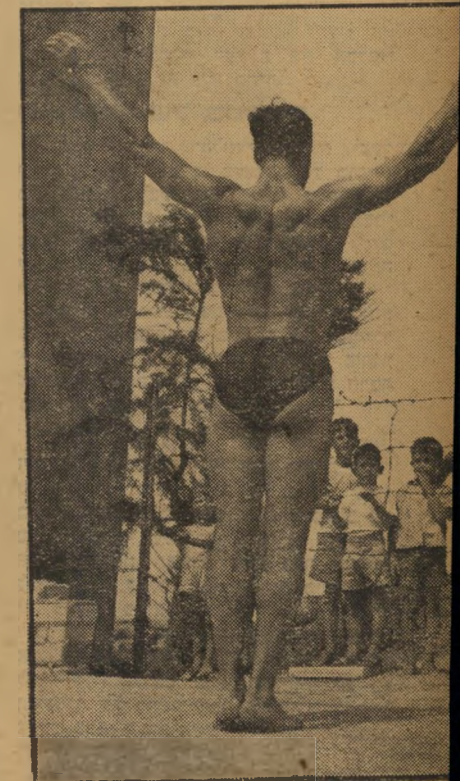
למכביר שלחו הוראות לסוכניהם לעקוב אחר מהלך המפעל הגדול. כמה פרשנים עולמיים הכתירו את המאורע כראשון במעלה, שר איררו מקום לכותרות ראשיות. אולם דווקא בארץ היה הכל צולע, הושלם רק שעות מספר לפני הפתיחה החגיגית. יחס זה הורגש היטב בתגובות האורחים. "עמלנו חודשים רבים, נאבקנו קשה במבחנים, היינו ראויים לתואים יותר טובים", העיר פרגס בייליס, הספורטאי גבה הקומה מב' דוקלין.

המארגנים בלעו את הגלילה. הם הבינו שהמפעל נעשה חשיב יותר מדי פעם בפעם. הרמה הגבוהה של התחרויות לא עלתה בדבד עם עבודתם שלהם. היה נדמה השבוע כאילו הם חוששים מהתקבוצתה המבילה של המכביה החמישית.

האחרונה במצעד

בין שני טקסים משעממים ומייגעים, פתיחת המכביה הרביעית ונעילתה, חזו אוהדי

בבחרת הכדורסל הארגנטינית, למשל, הכריזה חרם לאחר הפסדה לישראל, וזויתה על מנות המזון בכפר המכביה ליום אחד. ** כדי לא להכנס לתחומיהם של המשחקים האולימפיים.

הצגת אורח
"הנערות, 100%"

דרום-אפריקה מוז קנדה
"האוויר כמו בבית"

חמת העולם השנייה, באניה האחרונה לדרום אמריקה. בצ'ילי פתח אביה בית-חרושת לבי גדים, הנהו אמיד למדי. מאריאן מדברת עם אמה גרמנית, עם אביה ספרדית, והיא מלמדת בגנון מקומי אנגלית.

"לא חלמתי כלל לבוא לארץ", הודתה. אין היא ציונית. חבתה היא צ'יליאנית. ל" מכבי הצטרפה רק לצרכי ספורט. היא עושה בכל הסוגים: שחיה, נעלי-שלג, כדורסל. היא גם נבחרה לסגנית מלכת-היופי של מכבי ב' ארצה, בטקס שנועד בעיקרו לאוסף כספים.

תלתל בפרצוף. שבוע לפני צאתה משלחת לארץ הוצעו לה במפתיע להצטרף כאתלטיסטית. מאריאן קפצה על המציאה ("לא בי לא היה כסף לשלוח אותי לארץ סתם"), עברה אימונים קצרים ביותר. הקהילה היהודית אספה כסף למימון הנסיעה (2000 דולאר לאיש). אך מאחר שרבים היו סבורים כי ה-מכביה היא בגדר מותרות, וכי חשוב יותר לאסוף כסף לצרכי היהודים העניים, נאלצה מאריאן לשלם כ-800 דולאר מכיסה שלה (אי של אביה).

הארץ הפתיעה אותה מאד. בצ'ילי אמרו לה שכאן שורר רעב. אביה ניבא שתאכל כאן "אטריות ודבש מלאכותי", שולח לה חבילות מזון גדולות. "קשה להתרגל למחשבה שכל הפנים האלה שייכים ליהודים", הפליטה. ב' מולדתה שוררת אנטישמיות ניכרת, אף כי היא עצמה מבטיחה שאין היא סובלת מכך אי שתי.

ההלם החזק ביותר שקיבלה עד כה בארץ: "ברייבירה הכרתי בחור עם תלתל בפרצוף (המון צעירים יש להם כאן תלתלים כפר צוף) וענינה מקושקשת, שאמר לי שהקיבור צים הרסו את הארץ..."

עתה מבקשת מאריאן להישאר בארץ כמה חודשים, לראות את שיטות ההוראה בקיבור צים. המכביה נתנה לה את ההזדמנות הראשונה לבוא במגע עם ישראל. אולם אין היא חולמת להישאר כאן. "אינני אידאליסטית", אמרה. "לעולם לא הייתי משאירה את הורי לבדם".

השחקנים הבחירים

העולם הזה בחר ב-10 הי ספורטאים הישראליים המצטיינים בתחרויות המכביה הרביעית לפי הסדר:

1. שושנה ריכנר שחיה
2. זאב כספי אתלטיקה
3. יואב רענן שחיה
4. יוסף סלמה אתלטיקה
5. חיותה מארצ'ביאק חיותה
6. אסתר בן-צור שחיה
7. מרדכי חפץ כדורסל
8. יצחק יונר כדורסל
9. מאיר מוביאש כדורגל
10. דוד עיבוד איגרוף